

Posudek na diplomní práci Víta Pelce:

Výzdoba pražských nájemních domů v poslední třetině 19. století a na počátku století dvacátého.

Téma diplomní práce zahrnuje zajímavou kapitolu z dějin české novodobé architektury, přesněji řečeno z té její části, která se týká výzdoby pražských nájemních domů v uvedeném časovém období. Takové téma je metodologicky na pomezí kulturních dějin a dějin umění a dosavadní pokusy o jeho zpracování vesměs troskotaly právě na nejasnosti metodologie. Práce V. Pelce je v tom směru pokrokem, třebaže i ona místy zápasí s vyladěním podílu stylové a ikonografické analýzy.

Diplomant ve snaze specifikovat charakter této fasádové architektury ji charakterizuje jako architekturu "zdobnou" - myslím, že by bylo případnější ji nazývat architekturou dekorativní a věnovat se ještě výkladu tohoto pojmu v historických a teoretických souvislostech.

Látka je probírána podle chronologické konsekvence stylů od novorenesance přes novobaroko k ranné a pozdní secesi. Diplomant postupuje výběrově při sledování relevantních ukázek výzdoby jednotlivých domů, přitom sleduje jak celkový způsob členění fasády, tak ikonografické zvláštnosti a stylový ráz jejího pojetí a také v potřebné míře specifické techniky, které se zde uplatnily (sgrafito, štuk). Tato kombinace podrobnějšího výkladu u typických příkladů a všeobecnější charakteristiky pro stylové série je při současném stavu odborného zpracování této látky asi nejvhodnějším postupem, otevírajícím se i dalšímu jejímu zpracování. V tom směru je poměrně úplný pohled V. Pelce na novorenesanční fasády, zejména wiehlovské "české" novorenesance, spojené z hodnocením přínosu jednotlivých architektů (Wiehl, Zeyer, Skůček a d.) a dekoratérů (zejména M. Aleš a realizátoři jeho návrhů, kdežto oblast secese je přece jenom ještě příliš rozlehlá a méně zpracovaná, takže zde lze přínos Pelcovy práce hledat zejména v ikonografii výzdoby, kde typologicky rýsuje snad všechny fazety tematických zájmů fasádového salonu ulice.

Poněkud stranou zůstala přitom snaha identifikovat autory takové výzdoby. Přes všechny obtíže, které se zde kladou, by bylo zajímavé dozvědět se více nejen o jednotlivcích (K. Novák), ale i dílnách a postupech jejich práce.

Užitečný je Katalog vybraných staveb, doplňovaný popisy a dalšími informacemi.

Práce V. Pelce je vítaným příspěvkem k rozsáhlé problematice a proto ji doporučuji k obhajobě.

Praha. 10.9.2007


(Prof. PhDr. P. Wittlich, CSc.)